

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART ต่อการลดปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดเชียงใหม่

รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยมีการทดลองแบบสองกลุ่มวัดผลก่อนและหลังการทดลอง ที่เรียกว่า Pretest – Posttest Control Group Design ตัวแปรอิสระได้แก่ โปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART และตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่างคือ เยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอายุระหว่าง 15-18 ปี จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 8 คน และกลุ่มทดลอง 8 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย โปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการดัดแปลงจากโปรแกรมการฝึกเพื่อแทนที่ความก้าวร้าว (Aggressive Replacement Training: ART) ซึ่งประกอบด้วยการฝึก 3 ส่วน ได้แก่ การฝึกทักษะการแสดงออกทางสังคม การฝึกควบคุมความโกรธ และการฝึกการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม และแบบสำรวจพฤติกรรมเด็ก (Thai Youth Checklist-TYC) ชุดสำหรับครู ซึ่งได้รับการพัฒนาและดัดแปลงจาก Child Behavior Checklist (CBCL) ของ Thomas M. Achenbach โดยสมทรง สุวรรณเลิศ และวันชัย ไชยสิทธิ์ (2540)

วิธีดำเนินการวิจัยคือ ขอความร่วมมือนักจิตวิทยาร่วมกับนักสังคมสงเคราะห์ประจำสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ ทำการคัดเลือกเยาวชนที่มีความเหมาะสมและมีระยะเวลาก่อนครบกำหนดพ้นโทษเพียงพอสำหรับการเข้าร่วมโปรแกรมจำนวน 25 คน เพื่อนำแบบสำรวจพฤติกรรมเด็กให้นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และเจ้าหน้าที่ประจำสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ใกล้ชิดและรู้จักเยาวชนทั้งหมดเป็นอย่างดีรวมจำนวน 3 ท่านเป็นผู้ตอบแบบสำรวจ เพื่อให้ได้คะแนนจากแบบสำรวจพฤติกรรมเด็กของเยาวชนทั้ง 25 คน จากนั้นนำ

คะแนนที่ได้จากแบบสำรวจพฤติกรรมเด็กมาเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ เลือกเยาวชนที่มีคะแนนสูงที่สุด 16 คน แล้วทำการสุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยเยาวชนในกลุ่มทดลองจะเข้าร่วมโปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART เป็นการเข้าร่วมการฝึกที่ใช้เวลารวมทั้งหมดประมาณ 25 ชั่วโมง ในการฝึกทั้งหมด 13 ครั้ง ในระยะเวลา 5 สัปดาห์ สำหรับกลุ่มควบคุม ไม่มีการดำเนินกระบวนการใดๆ หลังจากสิ้นสุดการทดลอง นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และเจ้าหน้าที่ประจำสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั้ง 3 ท่านตอบแบบสำรวจพฤติกรรมเด็กสำหรับเยาวชนในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม เพื่อเป็นคะแนนภายหลังการทดลอง (Posttest) จากนั้นนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยใช้วิธีการทางสถิติดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยใช้วิธีแจกแจงความถี่
2. เปรียบเทียบคะแนนปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมภายในกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลอง ใช้สถิติ t-test แบบ Dependent Sample
3. เปรียบเทียบคะแนนปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมระหว่างกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลอง ใช้สถิติ Mann-Whitney U Test

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หลังจากสิ้นสุดการทดลอง กลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART มีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมหลังการทดลองต่ำกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ในขณะที่กลุ่มควบคุมมีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน

2. หลังจากสิ้นสุดการทดลอง เยาวชนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART มีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมหลังการทดลองต่ำกว่าเยาวชนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001

สรุปได้ว่า ผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานทั้ง 2 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1 เยาวชนที่เข้าร่วมโปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART มีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมลดลงเมื่อเทียบกับก่อนเข้าร่วมโปรแกรม และข้อที่ 2 เยาวชนที่เข้าร่วมโปรแกรมมีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมต่ำกว่าเยาวชนที่ไม่ได้ร่วมโปรแกรม

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งสองประการ กล่าวคือ ขอมรับในสมมติฐานที่ 1 คือ เยาวชนที่เข้าร่วมโปรแกรมมีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมลดลงเมื่อเทียบกับก่อนเข้าร่วมโปรแกรม โดยเยาวชนกลุ่มทดลองมีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมหลังการทดลองต่ำกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และขอมรับในสมมติฐานที่ 2 คือ เยาวชนที่เข้าร่วมโปรแกรมมีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมต่ำกว่าเยาวชนที่ไม่ได้ร่วมโปรแกรม โดยเยาวชนกลุ่มทดลองมีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมหลังการทดลองต่ำกว่าเยาวชนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 ซึ่งสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 เยาวชนที่เข้าร่วมโปรแกรมมีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมต่ำกว่าเมื่อเทียบกับก่อนเข้าร่วมโปรแกรม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นที่แสดงว่า เยาวชนในกลุ่มทดลองมีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมลดลงหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART ในขณะที่เยาวชนในกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมมีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมไม่เปลี่ยนแปลง แสดงให้เห็นว่า โปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART สามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงต่อเยาวชนที่เข้าร่วมได้ และยืนยันว่าการผสมผสานการฝึกทั้ง 3 ส่วนของ โปรแกรมซึ่งได้แก่ การฝึกทักษะการแสดงออกทางสังคม (Skill-streaming) การฝึกควบคุมความโกรธ (Anger Control Training) และการฝึกการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม (Moral Reasoning Training) สามารถลดปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมของเยาวชนได้ โดยปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมที่ลดลงนั้นเกิดขึ้นชัดเจนจนสามารถสังเกตได้จากพฤติกรรมที่ปรากฏจริง ซึ่งยืนยันโดยข้อมูลที่ได้อากนักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์ผู้ประเมินผ่านการตอบแบบสำรวจพฤติกรรมเด็ก

การศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART ซึ่งผู้วิจัยได้ดัดแปลงจากโปรแกรมการฝึกเพื่อแทนที่ความก้าวร้าว (Aggression Replacement Training: ART) ที่พัฒนาโดย Goldstein และคณะ ที่มีต่อการลดปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้คะแนนที่ได้จากแบบสำรวจพฤติกรรมเด็ก (Thai Youth Checklist: TYC) ซึ่งได้รับการพัฒนาและดัดแปลงจาก Child Behavior Checklist (CBCL) ของ Thomas M. Achenbach โดยสมทรง สุวรรณเลิศ และวันชัย ไชยสิทธิ์ (2540) เป็นเครื่องมือในการประเมิน ได้ผลสอดคล้องกับการศึกษาการนำโปรแกรมการฝึกเพื่อแทนที่ความก้าวร้าว (Aggression Replacement Training: ART) ไปใช้ในประเทศนอร์เวย์ โดยศึกษาในเยาวชนจำนวน 65 คนจากโรงเรียนและสถาบันทั้งในฝั่งตะวันตกและตะวันออกของประเทศนอร์เวย์ กลุ่มตัวอย่าง

เป็นเยาวชนชายจำนวน 49 คน อายุเฉลี่ย 12.6 ปี และเป็นเยาวชนหญิงจำนวน 16 คน อายุเฉลี่ย 14.1 ปี ทำประเมินโดยการ ใช้ between-group design ร่วมกับการวัดซ้ำ โดยเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วม โปรแกรมการฝึกเพื่อแทนที่ความก้าวร้าวทั้งหมด 24 ครั้ง กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการบริการด้านสังคมและการศึกษาตามปกติ ทำการประเมินปัญหาพฤติกรรมและทักษะทางสังคมก่อนและหลังการเข้าร่วม โปรแกรม โดยใช้เครื่องมือในการประเมินเป็นแบบประเมินและแบบสำรวจรวมทั้งสิ้น 4 ชนิด หนึ่งในนั้นคือ Child Behavior Checklist (CBCL) ซึ่งพบว่าคะแนนปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมของเยาวชนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วม โปรแกรมการฝึกเพื่อแทนที่ความก้าวร้าวที่ได้จากการประเมินของผู้ปกครองนั้นต่ำกว่าก่อนเข้าร่วม โปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ในขณะที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงของคะแนนปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเยาวชนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วม โปรแกรม ซึ่งรายงานได้ว่าผลที่ได้จากการศึกษาในประเทศนอร์เวย์เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา และชี้ว่า แม้จะมีความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างสหรัฐอเมริกาและนอร์เวย์ รวมถึงการมีความแตกต่างของการดำเนินโปรแกรม คือ ในการศึกษาในประเทศนอร์เวย์ การฝึกถูกลดจำนวนลงจาก 30 ครั้ง เหลือเพียง 24 ครั้ง ด้วยเหตุผลเพื่อความเหมาะสมในการปฏิบัติจริง แต่ผลที่ได้จากโปรแกรมการฝึกเพื่อแทนที่ความก้าวร้าวก็ยังคงเป็นไปในทางบวกและได้ผลลัพธ์ที่เชื่อถือได้ โดยเฉพาะในการพัฒนาทักษะทางสังคม การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม และการลดปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรม โดยในประเทศนอร์เวย์ โปรแกรมการฝึกเพื่อแทนที่ความก้าวร้าวได้รับการรับรองในการนำไปใช้ในการป้องกันและการแก้ปัญหาพฤติกรรมใน โรงเรียนและที่บ้านสำหรับกลุ่มเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรม รวมทั้งถูกใช้เป็นเครื่องมือใน โรงเรียนและสถานบันหลายแห่ง (Gundersen & Svertdal, 2006)

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิจัยในเยาวชน ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 16 คน โดยเยาวชนในกลุ่มทดลองจำนวน 8 คนเข้าร่วม โปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART เป็นการฝึกทักษะการแสดงออกทางสังคม (Skill-streaming) ทั้งหมด 7 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการเริ่มต้นการสนทนา ทักษะการสนทนา ทักษะการกล่าวชื่นชม ทักษะการขอขอบคุณ ทักษะการเจรจา และทักษะการตอบสนองการขู่ล้อ การฝึกควบคุมความโกรธ (Anger Control Training) ทั้งหมด 9 หัวข้อ ได้แก่ ส่วนประกอบของสถานการณ์ขัดแย้ง บันทึกสถานการณ์ ตัวกระตุ้นความโกรธ สัญญาความโกรธ เทคนิคลดโกรธ ตัวเตือน การคิดไปข้างหน้า การประเมินตนเอง และวงจรพฤติกรรมความโกรธ และการฝึกการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม (Moral Reasoning Training) ทั้งหมด 5 สถานการณ์ปัญหา โดยใช้เวลาดังกล่าวประมาณ 25 ชั่วโมง จากการฝึกทั้งหมด 13 ครั้ง ในระยะเวลา 5 สัปดาห์

โปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART เป็น โปรแกรมที่ผู้วิจัยทำการดัดแปลงมาจากโปรแกรมการฝึกเพื่อแทนที่ความก้าวร้าว (Aggression Replacement Training: ART) โดยยึดโครงสร้างค้ำานเนื้อหาของการฝึกในแต่ละส่วนตามต้นแบบ โดยทำการดัดแปลงเนื้อหาบางส่วน รวมถึงปรับเปลี่ยนขั้นตอนกระบวนการฝึกในบางลักษณะ เพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง และเป็นไปตามเงื่อนไขและข้อจำกัดของการดำเนินโปรแกรมจริง ซึ่งเป็นการแก้ไขปรับเปลี่ยนในเชิงรายละเอียดที่จำเป็นเท่านั้น โปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จึงถูกดัดแปลงเนื้อหาสำคัญจากโปรแกรมการฝึกเพื่อแทนที่ความก้าวร้าวไว้มากที่สุด เพื่อให้การดำเนินโปรแกรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งการฝึกตาม โปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART แบ่งออกเป็น 3 ส่วน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนแรก ได้แก่ การฝึกทักษะการแสดงออกทางสังคม เป็นการฝึกในส่วนของการแสดงออกหรือการแสดงพฤติกรรม มีเป้าหมายคือทำให้ทางเลือกในการตอบสนองต่อสถานการณ์ ไม่ใช่การบังคับให้ใช้ทักษะที่ได้เรียนรู้จากการฝึกทดแทนวิธีการที่เคยใช้ โดยทั่วไปเยาวชนที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวหรือใช้อารมณ์ในการตอบสนองต่อสถานการณ์มักจะถูกห้ามปราม ว่ากล่าวตักเตือน ตำหนิ และลงโทษจากผู้ปกครอง ครู เพื่อนของพวกเขา หรือคนอื่นๆ ที่เห็นว่าพฤติกรรมของเขาไม่เหมาะสม เป้าหมายของบุคคลเหล่านั้นคือ ต้องการที่จะลดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเหล่านั้น แต่ก็ไม่ได้ให้ทางเลือกอื่นใดที่เยาวชนจะสามารถนำมาเป็นทางเลือกในการตอบสนองอื่นๆ ดังนั้นเมื่อเยาวชนถูกล้อเลียน โดยที่เขาไม่มีการตอบสนองต่อการถูกล้อเลียนเพียงอย่างเดียวที่ได้เรียนรู้ ฝึกฝน และได้รับรางวัลมาก่อนหน้านั้นคือการ ใช้กำลัง ได้ตอบ เขาก็อาจใช้วิธีการนั้นซ้ำอีกเนื่องจากไม่มีทางเลือกอื่น ซึ่งในการฝึกทักษะการแสดงออกทางสังคมนั้นอยู่ภายใต้ความเชื่อที่ว่า การให้ทางเลือกให้กับพฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ต้องการด้วยการขยายขอบเขตของการตอบสนองที่เป็นไปได้นั้นเป็นสิ่งสำคัญ นั่นคือ หากเขาได้เรียนรู้ผ่านการฝึกทักษะการแสดงออกทางสังคมว่าการถูกล้อเลียนหรือขู่ล่อนั้นสามารถรับมือด้วยวิธีการยอมรับอย่างตรงไปตรงมา การทำให้เป็นเรื่องตลก การวางเฉยไม่สนใจ หรือการบอกอย่างชัดเจนว่าไม่ชอบการล้อเลียนพร้อมกับขอให้หยุด เขาก็จะมีทางเลือกในการตอบโต้มากขึ้น ซึ่งการที่ต้องใช้วิธีการดูว่ากล่าวและการลงโทษเป็นร้อยครั้งเมื่อเยาวชนแสดงความก้าวร้าว นั้น เป็นหลักฐาน ได้เป็นอย่างดีว่าวิธีการดังกล่าวนั้น ไม่ได้ผล แต่หากมีการให้ทักษะที่เหมาะสมเพื่อเป็นทางเลือก ผ่านกระบวนการภายใต้แนวความคิดการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura นั่นคือการเรียนรู้จากต้นแบบ การแสดงบทบาทสมมติที่ใช้สถานการณ์สมมติจำลองเหตุการณ์จริงของเยาวชนที่เข้าร่วมโปรแกรม การให้ข้อมูลป้อนกลับ และการให้การบ้าน เยาวชนก็มีโอกาสมากขึ้นที่จะตอบสนองโดยใช้ทักษะที่ได้เรียนรู้จากการฝึก อย่างน้อยก็ในบางสถานการณ์ จากการฝึกจริง ผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่า เยาวชนขาดแคลนทักษะบางประการจริง ซึ่ง

ไม่ว่าการขาดแคลนนั้นจะมีที่มาจากขาดต้นแบบที่เหมาะสม การเรียนรู้จากต้นแบบที่ไม่เหมาะสม หรือด้วยสาเหตุอื่นใดก็ตาม การฝึกในส่วนนี้ก็จะเป็ประโยชน์ โดยเฉพาะเมื่อทักษะที่เลือกมาฝึกนั้นเป็นทักษะที่เยาวชนขาดแคลน โดยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกทักษะที่ใช้ฝึกจำนวนทั้งหมด 7 ทักษะ ดังที่รายงานไปแล้วข้างต้นโดยทำการเลือกโดยพิจารณาจากการขาดแคลนและประโยชน์ในการนำไปใช้จริง ประกอบกับการประเมินถึงระดับความยากของทักษะและความสามารถและความพร้อมในการเรียนรู้ของเยาวชนร่วมกัน เมื่อจบการฝึกในแต่ละทักษะ เยาวชนจะถูกสนับสนุนให้นำทักษะที่เรียนรู้ไปใช้จริง โดยการให้การบ้านที่กำหนดให้นำทักษะไปใช้ในโอกาสที่เหมาะสมตลอดสัปดาห์ โดยเยาวชนแต่ละคนระบุถึงขั้นตอนของทักษะ สถานที่ เวลา และบุคคลที่จะนำทักษะไปใช้ และบันทึกสิ่งที่เกิดขึ้นจากการนำทักษะไปใช้จริง รวมถึงประเมินตนเองว่าสามารถนำทักษะไปใช้ได้ดีเพียงใดเพื่อนำมาเสนอในการฝึกของสัปดาห์ถัดไป ซึ่งสิ่งที่เกิดขึ้นก็คือ เยาวชนส่วนใหญ่รายงานว่า การนำทักษะไปใช้ตามขั้นตอนที่ได้เรียนรู้จากการฝึกนั้นเป็นประโยชน์จริง และทำให้พวกเขาได้รับผลลัพธ์ที่เป็นที่พอใจมากกว่าวิธีการที่เคยใช้ตามปกติ ส่วนเยาวชนที่ประสบปัญหาหรือความยากลำบากในการนำทักษะไปใช้ หรือไม่ประสบความสำเร็จ การอภิปรายถึงสาเหตุและวิธีการแก้ไขร่วมกับเยาวชนคนอื่นนั้นเป็นโอกาสที่จะแก้ไขความเข้าใจที่ผิดพลาดและปรับปรุงการแสดงทักษะของเขาในการนำไปใช้ครั้งต่อไป

การฝึกส่วนที่สองของโปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART ได้แก่ การฝึกควบคุมความโกรธ เป็นการฝึกในส่วนของการควบคุมอารมณ์ มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มความสามารถในการควบคุมตนเอง สามารถลดหรือจัดการกับความโกรธและความก้าวร้าวของตนเอง เยาวชนจะได้รับการฝึกให้ตอบสนองสิ่งที่กระตุ้นโดยไม่ใช้ความโกรธ แต่ใช้กระบวนการของการตอบสนองด้วยชุดพฤติกรรมทั้งหมด 9 ชุด กล่าวคือ เยาวชนเรียนรู้ที่จะเข้าใจถึงส่วนประกอบของสถานการณ์ขัดแย้งว่าในทุกสถานการณ์ขัดแย้งจะประกอบด้วยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสิ่งที่เยาวชนเลือกที่จะกระทำเพื่อตอบสนองต่อเหตุการณ์นั้น และผลลัพธ์ที่ตามมา จากนั้นเยาวชนได้รับการฝึกให้ระบุถึงตัวกระตุ้นความโกรธทั้งที่เป็นตัวกระตุ้นภายนอกและภายในที่กระตุ้นและนำไปสู่การตอบสนองด้วยความโกรธ ขึ้นต่อไปคือการระบุถึงสัญญาณหรือสิ่งที่บ่งชี้ว่าเยาวชนกำลังโกรธ เช่น การเปลี่ยนแปลงหรืออาการทางกาย เช่น หัวใจเต้นแรงขึ้น กำหมัด หรือกัดฟันแน่น เพื่อให้สามารถรู้ตัวอย่างทันท่วงทีว่ากำลังโกรธ เมื่อรู้ตัวว่าโกรธ เยาวชนเรียนรู้เทคนิคลดโกรธอย่างถูกต้องที่สามารถนำไปใช้ได้ทันทีที่รู้ตัวว่าโกรธ ประกอบด้วย การหายใจลึกๆ การนับถอยหลัง การจินตนาการถึงความสงบและผ่อนคลาย และการคิดไปข้างหน้าหรือการจินตนาการถึงผลระยะยาวที่อาจเกิดจากการแสดงพฤติกรรม จากนั้น เยาวชนเรียนรู้การใช้ตัวเตือนที่เป็นประโยคเตือนตัวเองเพื่อปรับการตีความพฤติกรรมหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและลดความรุนแรงของตัวกระตุ้นภายใน รวมไปถึงการ

ใช้ทักษะที่เหมาะสมเช่น ทักษะที่เรียนรู้จากการฝึกทักษะการแสดงออกทางสังคมมาแทนที่การตอบสนองด้วยความโกรธหรือความก้าวร้าว และเมื่อผ่านสถานการณ์ขัดแย้ง เขาจะเรียนรู้การประเมินตนเองว่าสามารถจัดการกับสถานการณ์นั้น ได้ดีเพียงใด จากนั้นจึงชื่นชมและให้รางวัลตนเองสำหรับการกระทำที่มีประสิทธิภาพหรือหากทำไม่ได้ดีเพียงพอ เขาจะสามารถบอกตนเองได้ว่าในครั้งต่อไปจะปรับปรุงสิ่งใดบ้างเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่พอใจมากขึ้น ส่วนสุดท้ายของการฝึกควบคุมความโกรธคือการเรียนรู้ที่จะไม่แสดงพฤติกรรมที่เป็นการกระตุ้นให้ผู้อื่น โกรธ ซึ่งเป็นวงจรที่ทำให้เกิดพฤติกรรมความโกรธและความขัดแย้งขึ้น ทั้งหมดนี้เป็นการฝึกทีละขั้นตอนโดยใช้กระบวนการแสดงต้นแบบ การแสดงบทบาทสมมติ และการให้ข้อมูลป้อนกลับเช่นเดียวกับในการฝึกทักษะการแสดงออกทางสังคม โดยในการฝึกควบคุมความโกรธ สถานการณ์ที่ใช้ในการแสดงบทบาทสมมติจะ ได้มาจากบันทึกเหตุการณ์ที่เขาแต่ละคนได้รับมอบหมายให้บันทึกเหตุการณ์ขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตนเองในรอบสัปดาห์ การฝึกจึงสามารถเชื่อมโยงถึงชีวิตจริงและการนำไปใช้จริงได้ดี ซึ่งในการฝึกที่อยู่ภายใต้ข้อตกลงร่วมกันก่อนหน้า เขาจะได้รับการกระตุ้นให้โกรธจริงเพื่อเรียนรู้และฝึกฝนกระบวนการควบคุมความโกรธข้างต้น ซึ่งในการฝึกแต่ละครั้งจะใช้การแสดงบทบาทสมมติที่เขาจะได้ฝึกการใช้วิธีการต่างๆ ที่ได้เรียนรู้ในการฝึกครั้งก่อนหน้า ทั้งหมดพร้อมกับเพิ่มส่วนประกอบที่เพิ่มขึ้นในการฝึกแต่ละครั้ง ทำให้เขาเกิดการเรียนซ้ำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปแล้วซ้ำอีกหลายครั้งจนเกิดการจดจำได้และความชำนาญ เขาหลายคนรายงานว่า การฝึกควบคุมความโกรธนั้นทำให้ตนเองจัดการกับสถานการณ์ขัดแย้งได้ดีขึ้นจริง

ในการศึกษาของประถมศิลป์ พันธุ์เขียน (2546) ที่ศึกษาถึงสาเหตุการกระทำผิดและการหลบหนีของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามกับเด็กและเยาวชนจำนวน 245 คน และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของสถานพินิจจำนวน 5 คน พบว่าเยาวชนส่วนใหญ่มีลักษณะนิสัยส่วนตัวเป็นคนใจร้อน อารมณ์รุนแรง โมโหง่าย และสาเหตุของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนนั้นมาจากเพื่อนชักชวนมากที่สุด รองลงมาคืออยู่ในภาวะลืมหิวไม่สามารถบังคับสติอารมณ์ของตนเองได้ เช่น เมาสูรา โกรธโมโหจนลืมหิว ซึ่งเป็นไปได้ว่า การที่เยาวชนได้รับการฝึกควบคุมความโกรธซึ่งทำให้มีความสามารถในการควบคุมความโกรธของตนเองได้ดีขึ้นจะสามารถลดสาเหตุของการกระทำผิดของเยาวชนลงได้

สำหรับการฝึกการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ซึ่งเป็นส่วนสุดท้ายของโปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART มีเป้าหมายเพื่อพัฒนากระบวนการคิดเชิงจริยธรรมตามขั้นตอนกระบวนการตามธรรมชาติ ซึ่งเยาวชนจะสามารถตัดสินใจในสถานการณ์ทางสังคมอย่างผู้ที่มีวุฒิภาวะได้มากขึ้น เพิ่มระดับของความถูกต้อง ความยุติธรรม และความตระหนักถึงความต้องการและสิทธิของผู้อื่นให้กับเยาวชนที่เข้าร่วมโปรแกรม ไม่ได้หมายความว่า เป็นการเข้าไปแทรกแซงจริยธรรมส่วนบุคคล

หรือเป็นการบังคับหรือชี้นำจริยธรรมของกลุ่ม แต่เป็นการเปิดโอกาสและสนับสนุนให้เยาวชนแสดงความคิดเห็นและให้เหตุผลในการตัดสินใจของตนเองจากสถานการณ์ปัญหาที่ได้รับในการฝึกแต่ละครั้ง ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคัดเลือกสถานการณ์ปัญหาจำนวน 5 สถานการณ์จากจำนวนทั้งสิ้น 10 สถานการณ์ เพื่อใช้ในการฝึกส่วนนี้ โดยพิจารณาจากความเกี่ยวข้องกับเยาวชนที่ร่วมโปรแกรมโดยมีเนื้อหาของสถานการณ์เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดต่อทรัพย์สิน ความสัมพันธ์กับผู้อื่น ความรักครอบครัว และยาเสพติด โดยการที่เยาวชนได้สัมผัสกับสถานการณ์ปัญหาที่มีความยากลำบากในเชิงจริยธรรมในบริบทของกลุ่มที่อภิปรายด้วยการให้เหตุผลที่มีระดับของจริยธรรมแตกต่างกันในเยาวชนแต่ละคนจะกระตุ้นให้เกิดประสบการณ์ความขัดแย้งในกระบวนการคิดของผู้รับการฝึก และมติของกลุ่มในแต่ละสถานการณ์มักจะพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของสมาชิกกลุ่มให้สูงขึ้นตามสมาชิกที่มีการใช้เหตุผลในระดับที่สูงกว่า จากการที่ได้ให้เหตุผลโต้แย้งกัน ทำให้เกิดมุมมองความคิดที่หลากหลายและเปิดโอกาสให้เยาวชนเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตัดสินใจในมุมมองกว้างมากขึ้น เยาวชนคนหนึ่งที่มีส่วนร่วมในการฝึกการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมอย่างตั้งใจทุกครั้งรายงานเกี่ยวกับการฝึกในส่วนนี้ว่า การฝึกในส่วนนี้ทำให้ได้ใช้ความคิดและได้แสดงให้ผู้อื่น ได้รู้ว่าตนก็มีความคิดเช่นเดียวกับเด็กคนอื่นๆ ทั่วไป เพียงแต่ไม่มีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นเท่านั้น

มีข้อเสนอว่า ปัญหาทางพฤติกรรมในรูปแบบต่างๆ นั้นเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับปัจจัยเสี่ยงและเหตุปัจจัยที่หลากหลาย และการป้องกันและวิธีการแก้ไขที่ประสบความสำเร็จนั้นควรตอบสนองต่อความซับซ้อนดังกล่าว (Andrews, Zinger, & Hodge, 1990) และมีการศึกษาหลายชิ้นที่ศึกษาถึงผลของการใช้โปรแกรมที่ออกแบบโดยใช้กระบวนการแบบเดี่ยวและแบบผสมผสาน และในปัจจุบันมีการเห็นด้วยมากขึ้นว่าการผสมผสานรูปแบบของวิธีการป้องกันและแก้ไอนั้นเป็นส่วนสำคัญในความสำเร็จของโปรแกรมที่ใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเชิงพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน โดยโปรแกรมที่มุ่งจัดการกับปัจจัยสาเหตุที่หลากหลายที่เป็นที่มาของปัญหาพฤติกรรมนั้นให้ผลที่ชัดเจนมากกว่า (Andrews, 1995) เช่นเดียวกับในการวิจัยครั้งนี้ ผลจากการได้รับการฝึกทั้งสามส่วนที่ประกอบเป็นโปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART ของเยาวชนในกลุ่มทดลองแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จจากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติตั้งที่รายงานข้างต้น หมายถึงโปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART สามารถลดปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมของเยาวชน และยังสามารถเห็นถึงความสามารถในการสร้างความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่แสดงออกของเยาวชนที่ผู้ประเมินสามารถสังเกตเห็นได้ โดยความเปลี่ยนแปลงที่เกิดอาจมีที่มาจากเวลาที่เยาวชนสามารถควบคุมอารมณ์โกรธของตนเองได้ดีขึ้น ร่วมกับการมีทักษะเชิงสังคมที่เป็นทางเลือกในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมากกว่าที่เคย ส่งผลให้มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงลดลง ประกอบกับการตัดสินใจโดยใช้

เหตุผลเชิงจริยธรรมดีขึ้น ทำให้การตัดสินใจและการจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งหมดนั้นย่อมทำให้ผลจากการตอบสนองต่อเหตุการณ์ของเยาวชนเป็นที่พอใจมากขึ้น ยังผลให้เยาวชนมีรูปแบบความสัมพันธ์กับคนรอบข้างที่ดีขึ้น ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดถึงเรื่องนี้คือ เมื่อผ่านการเข้าร่วม โปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART ความสัมพันธ์ระหว่างเยาวชนในกลุ่มทดลองนั้นดีขึ้นมาก และที่สำคัญคือเยาวชนมีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเองมากขึ้น พฤติกรรมหรืออารมณ์ที่เป็นปัญหาจึงน้อยลงหรือถูกแทนที่ด้วยวิธีการใหม่ที่มีประสิทธิภาพมากกว่า ซึ่งผลการวิจัยผลของการใช้โปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART ครั้งนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการฝึกเพื่อแทนที่ความก้าวร้าวหลายชิ้นที่ระบุตรงกันว่าโปรแกรมการฝึกเพื่อแทนที่ความก้าวร้าว นั้นเป็นทั้งวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน และเป็นวิธีการที่ได้ผลดีในการเพิ่มทักษะทางสังคมและลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหา (Barnoski & Aos, 2004; Goldstein & Glick, 1987; Goldstein, Glick, Cathan, & Blancero, 1994; Nugent, Bruley, & Winimaki, 1999)

นอกจากเนื้อหาและขั้นตอนดังกล่าว การวิจัยครั้งนี้วิจัยยังนำวิธีการจูงใจผู้รับการฝึกและการจัดการต่อต้านของผู้รับการฝึกที่แนะนำโดยผู้พัฒนาโปรแกรมการฝึกเพื่อแทนที่ความก้าวร้าวมาปรับใช้เพื่อให้เยาวชนที่เข้าร่วมโปรแกรมเข้าร่วมการฝึกอย่างสม่ำเสมอ มีส่วนร่วมในการฝึกอย่างเหมาะสม และลดความเป็นไปได้ในเกิดการต่อต้านที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนิน โปรแกรมลง รวมถึงการสนับสนุนให้นำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริง โดยใช้วิธีการใช้สิ่งจูงใจภายนอกพร้อมกับสิ่งจูงใจภายในซึ่งเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด (Goldstein และคณะ, 1998)

โดยในการฝึกครั้งแรก ผู้วิจัยแนะนำรายละเอียดของโปรแกรมทั้งหมด จูงใจให้เยาวชนที่เข้าร่วมโปรแกรมเห็นถึงประโยชน์ของการฝึกและให้ข้อผูกมัดในการเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรม สร้างความเข้าใจที่ชัดเจนถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโปรแกรม ตลอดจนสิ่งที่ผู้ฝึกคาดหวังจากเยาวชนที่เข้าร่วมโปรแกรมทุกคน จากนั้นจึงให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการสร้างข้อตกลงร่วมกันถึงสิ่งที่โปรแกรมต้องการให้ทุกคนปฏิบัติและรางวัลที่จะได้รับหากสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ได้ โดยใช้กระบวนการในขั้นตอนนี้ตามข้อแนะนำจากโปรแกรมการฝึกเพื่อแทนที่ความก้าวร้าว โดยได้ข้อสรุปคือ ในส่วนของการเข้าร่วมการฝึก เยาวชนที่มาเข้าร่วมการฝึกตรงเวลาที่นัดหมายจะได้รับรางวัลเป็นเครื่องดื่มและขนมหลังจบการฝึกครั้งนั้น และในแต่ละสัปดาห์ หากผู้เข้าร่วมโปรแกรมทุกคนมาเข้าร่วมการฝึกตรงเวลาทุกครั้ง ผู้เข้าร่วมโปรแกรมทุกคนจะได้รับชั่วโมงพิเศษหลังจากการฝึกครั้งสุดท้ายของสัปดาห์สิ้นสุดลง ในชั่วโมงพิเศษผู้เข้าร่วม โปรแกรมจะได้รับรางวัลที่ตกลงร่วมกันไว้ทุกต้นสัปดาห์ เช่น การฟังเพลง การอ่านหนังสือ หรือกิจกรรมต่างๆ ที่ผู้เข้าร่วม โปรแกรมต้องการ สำหรับการมีส่วนร่วมในการฝึกอย่างเหมาะสมที่ต้องการให้

เยาวชนที่เข้าร่วมโปรแกรมรับบทบาทที่ได้รับมอบหมายในทุกขั้นตอนของการฝึก รวมถึงการให้ความร่วมมือที่ดีตลอดการฝึก เยาวชนที่มีส่วนร่วมอย่างเหมาะสมจะได้รับสิ่งเสริมแรงทางสังคม เช่น การชมเชยจากผู้ฝึก หรือการปรบมือจากสมาชิกคนอื่น และหากโปรแกรมสามารถดำเนินไปจนเสร็จสิ้นอย่างสมบูรณ์ไม่มีการขาดหายไปเข้าร่วมของเยาวชน โดยรวมเกิน 5 ครั้ง เยาวชนที่เข้าร่วมโปรแกรมทุกคนจะได้รับรางวัลตามที่ตกลงร่วมกัน เป็นงานเลี้ยงที่มีดนตรี อาหารและเครื่องดื่ม และกิจกรรมพิเศษ รวมถึงการได้รับคะแนนพฤติกรรมพิเศษจากเจ้าหน้าที่ผู้ประเมินพฤติกรรม ซึ่งเมื่อสิ้นสุดการดำเนินโปรแกรม

ผลจากการใช้วิธีการจูงใจและการเสริมแรงดังกล่าวทำให้ตลอดระยะเวลาการดำเนินโปรแกรมได้รับความร่วมมือจากเยาวชนอย่างยิ่ง ทั้งในส่วนของ การเข้าร่วมอย่างต่อเนื่องและการมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสม มีเพียงครั้งเดียวที่มีการขาดหายของเยาวชน ซึ่งเนื่องจากเยาวชนคนหนึ่งต้องช่วยงานเจ้าหน้าที่ ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมการฝึกได้ และมีเยาวชนที่มีญาติเยี่ยมระหว่างการฝึก 2 ครั้ง ซึ่งเยาวชนทั้งสองสามารถกลับมาเข้าร่วมการฝึกหลังจากใช้เวลาประมาณ 20 นาทีในการไปพบญาติ นอกจากนั้นเยาวชนทุกคนมาเข้าร่วมตรงตามเวลานัดหมายทุกครั้ง และในระหว่างการฝึก แม้ว่าในช่วงเริ่มแรกจะมีเยาวชนบางคนที่มีความยากลำบากในการออกมาแสดงบทบาทสมมติในการฝึกการฝึกทักษะการแสดงออกทางสังคมและการฝึกควบคุมความโกรธ มีความลังเลในการให้เหตุผลในการฝึกการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม หรือบางคนที่ใช้เวลาในการแสดงน้อยและใช้เสียงเบา แต่เมื่อผ่านการฝึกในครั้งแรกๆ รวมถึงการได้รับการเสริมแรงทันทีหลังจากแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมและเป็นที่ต้องการ พบว่า เยาวชนมีความกล้าและสามารถแสดงบทบาทสมมติได้ดีขึ้นเรื่อยๆ เยาวชนบางคนที่มีมักจะแสดงบทบาทสมมติเป็นคนสุดท้ายสามารถอาสาสมัครเป็นผู้แสดงบทบาทสมมติเป็นคนแรกๆ ได้ เช่นเดียวกับ การแสดงความคิดเห็นและเหตุผลมากขึ้นในการฝึกการให้เหตุผลในการฝึกการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม และตลอดระยะเวลาที่มีการฝึก ไม่พบว่ามี การต่อต้านที่มีระดับรุนแรงจนกระทั่งเป็นอุปสรรคต่อการฝึกจากเยาวชน แสดงถึงความสำเร็จของกระบวนการจูงใจผู้เข้าร่วมโปรแกรม ซึ่งส่วนประกอบสำคัญของความสำเร็จก็คือการจูงใจที่ดึงให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มแรก กระบวนการใช้สิ่งจูงใจอย่างผสมผสานระหว่างสิ่งจูงใจภายนอกและสิ่งจูงใจภายใน มีขั้นตอนและข้อตกลงที่ชัดเจนและมาจากการมีส่วนร่วมของเยาวชนผู้เข้าร่วมโปรแกรมเอง

อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่า แม้จะมีความพยายามในการจูงใจด้วยสิ่งเสริมแรงภายนอกและภายในด้วยวิธีการต่างๆ ก็อาจไม่เพียงพอที่จะจูงใจได้อย่างต่อเนื่อง สิ่งสำคัญที่ต้องมีคือ สิ่งตอบแทนที่ชัดเจนในตัวกิจกรรมเอง หมายถึงมีสิ่งจูงใจที่อยู่ในการฝึกต่างๆ ที่เยาวชนสามารถมองเห็นประโยชน์และสามารถเชื่อมโยงสู่สิ่งที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตของตนเองได้ รวมถึงเมื่อเยาวชนสามารถ

นำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้แล้ว ได้รับผลในทางบวกในการปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน เจ้าหน้าที่ หรือบุคคลอื่นๆ เช่นเดียวกับที่ทำให้รู้สึกดีกับตนเองมากขึ้น ซึ่งทั้งหมดนำไปสู่การเข้าร่วมโปรแกรมในทางบวกและจงใจในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง เป็นองค์ประกอบหนึ่ง ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการวิจัยครั้งนี้

สมมติฐานที่ 2 เยาวชนที่เข้าร่วมโปรแกรมมีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมต่ำกว่าเยาวชนที่ไม่ได้ร่วมโปรแกรม

จากผลการวิจัย เยาวชนกลุ่มทดลองมีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมต่ำกว่าเยาวชนกลุ่มควบคุมหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART สนับสนุนสมมติฐานที่ 2 ซึ่งอธิบายได้ว่า การเข้าร่วมโปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART ที่มีรายละเอียดดังที่รายงานไว้ในการอภิปรายสมมติฐานข้อ 1 นั้นทำให้เยาวชนได้เรียนรู้ทั้งทักษะการแสดงออกทางสังคมที่เหมาะสม มีการควบคุมและการจัดการกับความโกรธที่ดีขึ้น และรวมถึงการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่พัฒนาสู่ระดับที่สูงขึ้น ความเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลจากการพัฒนาในสามส่วนดังกล่าวส่งผลให้เยาวชนในกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบสำรวจพฤติกรรมที่ลดลงจากก่อนเข้าร่วมโปรแกรม และมีคะแนนต่ำกว่าเยาวชนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วม โปรแกรมหลังการทดลอง แสดงถึงการมีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมของเยาวชนกลุ่มทดลองลดลง และตัวแปรที่ทำให้คะแนนปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมของเยาวชนกลุ่มทดลองต่ำกว่าเยาวชนกลุ่มควบคุมหลังการทดลองแตกต่างกันก็คือ การเข้าร่วมโปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART

ผลจากการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของนัฐวุฒิ มหาเจริญศิริ (2547) ที่ศึกษาผลที่ได้รับจากการส่งเสริมและเยาวชนเข้ารับการฝึกอบรมที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูลจากเด็กและเยาวชนในสถานพินิจฯ จำนวน 100 คน และใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้พิพากษา หัวหน้าศาล ผู้พิพากษาสมทบประจำศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หัวหน้าสถานฝึก และหัวหน้าสถานแรกรับ ผลการศึกษาพบว่า หลักสูตรการฝึกอบรมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนนั้นเป็นประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชน แต่ยังไม่เพียงพอในการขัดเกลาฟื้นฟูแก้ไขนิสัยและความประพฤติของเด็กและเยาวชนไม่ให้กลับไปกระทำผิดซ้ำอีก

จากผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า แม้ว่าจะมีความพยายามในการพัฒนาเยาวชนที่กระทำ ความผิดในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในหลายวิธีการ แต่การใช้วิธีการที่มีโครงสร้างที่

ชัดเจนเป็นรูปธรรมและมีการวัดประเมินผลเพื่อยืนยันความสำเร็จของวิธีการที่นำไปใช้กับเยาวชนที่กระทำความผิดเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น

เยาวชนที่กระทำความผิด ส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากการขาดแคลนทักษะเชิงสังคม การควบคุมความโกรธ และการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม (Goldstein และ Glick, 1994 และ Goldstein และคณะ, 1998) ซึ่งการขาดแคลนดังกล่าวอาจนำไปสู่การกระทำผิดและปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมต่อไปในอนาคตหากไม่ได้รับการแก้ไข เยาวชนที่มีความขาดแคลนหรือมีทักษะที่ไม่เหมาะสมมีแนวโน้มในการใช้วิธีการเดิมในการแก้ไขปัญหา ในขณะที่การฝึกจากโปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART จะทำเยาวชนที่เข้าร่วมมีทางเลือกมากขึ้นเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาหรือความยากลำบากต่างๆ ส่งผลให้มีความเป็นไปได้มากขึ้นที่เยาวชนจะจัดการกับปัญหานั้นๆ ได้ดีขึ้น รวมถึงมีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรม ซึ่งเป็นได้ทั้งสาเหตุและผลของการกระทำผิดลดลง

จากทั้งหมดที่อภิปรายไปข้างต้นนั้น แสดงให้เห็นว่าเยาวชนที่กระทำความผิดนั้นสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองไปในทางที่ดีขึ้นได้ การจำกัดสิทธิหรือการลงโทษนั้นอาจไม่ใช่วิธีการที่ดีที่สุดหรืออาจไม่เพียงพอในการจัดการกับปัญหาอีกต่อไป สิ่งที่ยาวชนผู้กระทำความผิดต้องการควรจะเป็นการสนับสนุนและให้การช่วยเหลือด้วยวิธีการที่มีประสิทธิภาพจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้วิจัยหวังว่าการวิจัยครั้งนี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่นำไปสู่การศึกษาเพื่อค้นหาวิธีการที่มีประสิทธิภาพอื่นๆ ที่เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มีความเหมาะสมกับเงื่อนไขและข้อจำกัดที่มีอยู่ รวมถึงการนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

การวิจัยเพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART ต่อการลดปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ในครั้งนี้ได้ข้อสรุปว่า โปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART สามารถลดปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมของเยาวชนลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ดังต่อไปนี้

1. ด้านการดูแลเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด

ในการวิจัยครั้งนี้ โปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART ให้ผลที่ชัดเจนในการลดปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมในเยาวชนชายในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้น จึงมีความเป็นไปได้ที่จะนำไปใช้ประสบความสำเร็จในกลุ่มอื่นๆ เช่น ในเยาวชนหญิง ในเด็กที่กระทำความผิด ทั้งที่อยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็ก

และเยาวชนต่างๆ รวมในเด็กและเยาวชนที่ถูกคุมประพฤติ เพื่อให้การช่วยเหลือให้บุคคลเหล่านี้สามารถกลับสู่ทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสมมากขึ้นต่อไป

2. ด้านงานป้องกัน

มีการศึกษาที่พบว่า โปรแกรมการฝึกเพื่อแทนที่ความก้าวร้าวซึ่งเป็นต้นแบบของ โปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART นั้นเป็นทั้งวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่มีประสิทธิภาพ จึงสามารถนำไปใช้ในเชิงป้องกัน โดยเฉพาะในสถานศึกษา โดยอาจนำไปใช้กับนักเรียนหรือนักศึกษากลุ่มที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวหรือมีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรม เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำผิดที่รุนแรงจนต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมซึ่งนอกจากจะเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อตัวเด็กและเยาวชนเอง ต่อครอบครัว สถาบันการศึกษา และสังคมส่วนรวม แล้ว การแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นแล้วเป็นก็เป็นสิ่งที่ทำได้ยากมากกว่าเมื่อเทียบกับการป้องกัน

3. ด้านการศึกษาในเชิงวิชาการ

การศึกษาถึงวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรม รวมถึงปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำความผิดในประเทศไทยนั้นยังมีอยู่จำกัด ในขณะที่ขนาดและความรุนแรงของปัญหา และผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การนำผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปศึกษาขยายองค์ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนอาจทำให้ค้นพบวิธีการที่มีความเหมาะสมกับรูปแบบปัญหาที่เกิดขึ้นมากยิ่งขึ้น สามารถนำไปปฏิบัติจริงอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการดูแลและให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ บุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนพ่อแม่และผู้ปกครอง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปดังต่อไปนี้

1. ควรมีการศึกษาซ้ำถึงผลของผลของการใช้โปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART ต่อการลดปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมในกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่กว่านี้ และมีการดำเนินการศึกษาดูตามผลในระยะยาวภายหลังจากสิ้นสุด โปรแกรม เพื่อทราบถึงความคงอยู่ของความสามารถในการลดปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรม รวมถึงการเปลี่ยนแปลงอื่นที่อาจเกิดขึ้น
2. ควรทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างอื่นที่แตกต่างออกไป เช่น เพศ อายุ หรือในนักเรียนหรือนักศึกษาในสถาบันการศึกษา เพื่อทราบถึงขอบเขตหรือข้อจำกัดตลอดจนประสิทธิภาพของโปรแกรมที่เกิดในกลุ่มตัวอย่างที่ต่างกันออกไป

3. ควรทำการศึกษาถึงผลของการใช้โปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART ต่อการกระทำผิดซ้ำของเยาวชน ว่าโปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART สามารถช่วยป้องกันหรือลดอัตราการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนได้หรือไม่

4. ควรทำศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART ต่อตัวแปรอื่นๆ เช่น ทักษะทางสังคม การควบคุมความโกรธ การให้เหตุผลเชิงจริยธรรม การเห็นคุณค่าในตนเอง พฤติกรรมกล้าแสดงออก เป็นต้น เพื่อทราบถึงผลของการใช้โปรแกรมการฝึกทักษะสังคมแบบ ART ที่มีต่อการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่นของเด็กและเยาวชน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved